

Diàleg intercultural entre dones de tots
els orígens: Evolucionant juntes

Aportacions Principals

**Seminari de reflexió i diàleg intercultural entre
dones de cultura llatina i dones autòctones**

Associació . Asociación
SALUD y FAMILIA

ÍNDEX

- 1. INTRODUCCIÓ**
- 2. APORTACIONS**
- 3. TEMES PRINCIPALS**
- 4. ANNEXES**

1. INTRODUCCIÓ

En aquest Seminari de Reflexió Intercultural, al qual prèviament han intervingut com a ponents la **Sra. Rosario Zanabria**, Coordinadora de la Xarxa Transnacional de Dones Peruanes. Presidenta de l'Associació Ari-Peru, la **Sra. Catalina Bahamon**, Arquitecte, Coordinadora de la Zona Orient d'Amigos Mira i la **Sra. Elena Duque**, Pedagoga de la Universitat de Girona, s'afavorirà la llibertat de pensament i reflexió i s'enfortirà la voluntat de trobar reptes evolutius i instruments de canvi als àmbits familiar, jurídic, educatiu, social i econòmic per part de les dones llatines i autòctones.

Al món d'avui i a les nostres societats, les diverses modalitats que adopta la discriminació contra les dones constitueixen un exercici de superioritat moral i pràctica que subratlla la posició subordinada que encara moltes dones ocupen a la seves famílies, comunitats i xarxes socials. Una de les tendències nuclears de canvi a les societats democràtiques és que el dret formal de les dones a una igualtat efectiva respecte als homes exigeix pel seu assoliment que les dones no es vegin exposades a dèficits i/o riscos diferencials que siguin evitables. Una de les transformacions socials futures és que les dones deixin d'ésser vistes com a un instrument al servei d'altri i per tant puguin fer-se'n amb l'autocontrol de les seves trajectòries de vida. Basant-se en aquesta visió prospectiva, el Projecte es centrarà en produir un seguit de propostes innovadores de: a) Polítiques Públiques i b) Instruments acceleradors dels canvis proposats

2. APORTACIONS

Sra. E.M.

Aquest és un espai de reflexió per a les associacions i les entitats i per a que les dones ens donem unes a les altres instruments per avançar. L'objectiu és aprendre a viure en aquesta pluralitat i diversitat que ens facilita la globalització perquè si les dones avancem en el nostre benestar avança el benestar de la societat.

Evolucionar juntes vol dir passar de la queixa o la protesta a la proposta, fomentant la comprensió i el compromís mutu.

Caldria reflexionar sobre les polítiques i reformes públiques favorables a les dones, com ara l'augment de les oportunitats de formació i feina, la millora de la protecció social de les mares treballadores i el desenvolupament d'aspectes interculturals al dret internacional privat.

Així mateix, hauríem de pensar-ne quins canvis culturals en les relacions de gènere aspiren i necessiten promoure tant les dones d'origen llatí com les dones autòctones.

Sra. M.G.

La paraula immigració hauria d'anar fora i parlar-ne de cohesió social, ciutadania i plenitud de drets.

N'hi ha una bossa de dones immigrades que no tenen accés a les polítiques i serveis públics perquè no estan regularitzades

Les dones estan soles, i per tant, moltes no en tenen xarxa de suport i les que tenen fills no poden venir a cursos i activitats. El sistema les victimitza: si no són víctimes no les assisteix.

Sra. Ú.SC.

No existeix una dona migrada i prou. S'ha de fer servir el plural. Les dones immigrades no han d'anar demostrant el que fan perquè fan molt.

Vivim en un mon jerarquitzat. Les diferències culturals estan incrementant les desigualtats per motiu de raça i gènere.

Existeixen altres violències masclistes com treure i separar els fills a les mares.

Cal canviar els conceptes bàsics sinó no canviarem les polítiques.

Sra. S.T.

Cal fer un pas més. Aconseguir quotes als espais polítics, comptar amb una representació estadística proporcional als espais polítics. Encara que les persones han de representar a tothom, no només als del seu origen. I també s'ha de tenir en compte que la llei d'estrangeria reflecteix una estructura racista institucionalitzada.

Sra. LA.N.

No existeix un sol perfil de dona llatina immigrant. A EEUU un dels països més racistes però alhora és on més oportunitats hi ha. Si mirem els llatins ocupen tot tipus de càrrecs i responsabilitats. És un error que el col·lectiu immigrant es victimitzi.

Sra. F.A.

Cal educar per a poder canviar les mentalitats i afavorir la integració de les persones migrades.

Nosaltres les immigrants portem una motxilla plena de valors i no se'ns permet aportar-la. Els valors morals són molt importants i aquí n'hi ha un munt que no es tenen en compte, els joves creixen en un desordre social.

Cal fer aliances estratègiques i donar-nos suport mútuament entre associacions de dones.

Sra. G.P.

El rol dels Consolats és important per a les dones que arriben sense papers, especialment per a la nacionalitat dels fills/es. N'hi ha moltes dones sense estudis i això les fa molt febles.

Per altra banda, els serveis socials públics sovint proposen avortar a dones migrades en situació de pobresa. És molt freqüent la monomarentalitat de facto, les dones estan soles amb els/les seus/ves fills/es perquè no s'han separat i no poden accedir als ajuts públics.

Sra. DY.B.

Com és que mares solteres o separades en la pràctica no poden accedir als ajuts públics?. Perquè se'ls denega el carnet de familiar monomarental?. A on són els habitatges per a dones immigrants i catalanes? La baixa formació educativa és un greu problema i les dones no tenen recursos per a millorar-la.

Ajudar a que les dones tinguin millor qualitat de vida no és el mateix que canviar la seva situació estructural. Cal lluitar contra la pobresa no contra els/les pobres.

Sra. M.S.

Vivim en la dicotomia de ser d'aquí, ser d'allà, i de construir-nos la pròpia identitat. Els joves fills/es d'immigrants reben missatges contradictoris a les escoles.

Sra. A.P.

El més rellevant és la feminització de la pobresa i calen més recursos pel governs locals.

Sra. C.I.

Els canvis s'han de fer a diferents nivells i especialment a nivell de la vida diària amb un compromís sostingut dels pactes que s'hagin acordat a les institucions. L'acollida de les dones migrades cal que estigui vinculada a la prioritat de la formació i la capacitat. La posta en pràctica d'una participació continuada és molt difícil.

Sra. L.V.

El context dels canvis és fonamental. Cal promoure un projecte ambiciós d'educació i gènere i utilitzar el llenguatge en femení.

Sra. R.S.

Els prejudicis no ens deixen establir ponts entre nosaltres a les nostres comunitats. Caldria mirar més de prop com estem generant identitats interines. I per damunt de tot continua present la violència contra les dones.

Sra. E.N.

La baixa formació així com la interinitat i parcialitat de les feines dificulten el progrés de les dones migrades. Les diferències de necessitats entre les dones són abismals.

La integració de les dones migrades es fa a nivell personal: parlem a la vida quotidiana, l'empatia entre dones és molt rellevant.

Les dones migrades i les autòctones poden avançar combinant esforç, talent i empatia.

Sra. S.R.

No hi ha moltes dones a l'associacionisme reivindicatiu. No es difon prou la informació sobre ocupacions a l'abast de les dones migrades. Les dones immigrants són acceptades al espai polític només si tracten temes d'immigració.

Cal trobar punts culturals comuns perquè som filles d'un mateix arbre.

Sra. I.V.

Les dones sempre fem pedagogia. Cal reivindicar espais per a dones.

Els poders locals són la clau: fer xarxa entre immigrants, veïns i agents socials.

La interculturalitat és una construcció feta dia a dia, tots tenim veïns/es.

El castellà és la llengua comuna que ens apodera, fa que les dones llatines es sentin menys vulnerables.

Sra. R.S.

Existeix força desconeixement de la legislació vigent en Espanya per part de les dones llatines.

A banda, apareixen les contradiccions a les lleis: si no tens contracte no tens res, però si no tens targeta no pots tenir contracte. Caldria modificar aquests bucles negatius. La participació política de les dones és molt difícil ja que tenim greus problemes de conciliació de la vida familiar i laboral. Cal promoure projectes pel bé comú de totes per augmentar la nostra fortalesa.

Sra. G.F.

Cal que els Consolats tinguin al dia la informació sobre estrangeria i els convenis vigents entre els països d'Amèrica Llatina i Espanya .

Les dones encara tenen fills/es al país d'origen i per tant no tenen accés a les ajudes per a fills/es al seu càrrec malgrat que elles els mantenen igualment: quan estan a l'atur no tenen ajuts pels fills, no els poden desgravar a la declaració de renda... Caldria un nou tractament fiscal de les remeses que les dones enviem a les nostres famílies en origen.

Sra. C.DR.

Cal fomentar el coneixement i l'amor cap al país on vius. Més enllà de la llengua, s'hauria d'estimar la cultura del país d'acollida.

Existeixen mecanismes de participació pública i d'advocacia. Ara s'ha establert un Registre de Grups d'Interès per a que es pugui accedir als polítics amb transparència. Així mateix, existeix un Portal de Participació a la Secretaria d'Igualtat i Immigració de la Generalitat de Catalunya.

No cal que posem el comptador a zero. És necessari partir del que ja existeix i triar bé on es posen els accents.

3. TEMES PRINCIPALS

- Sota l'etiqueta genèrica de dones d'origen llatí existeix una gran diversitat cultural, formativa i de capacitació. Això fa que les necessitats de les dones llatines siguin molt diverses.
- Un gran repte és com progressar formativa i laboralment quan sovint es parteix de nivells baixos d'estudis.
- Moltes dones en situació de precarietat laboral han de presentar-se com a víctimes als serveis socials públics per tal de rebre algun ajut.
- Moltes dones que viuen soles amb els/les seus/ves fills/es sense cap aportació parental no poden obtenir els beneficis d'ésser reconegudes com a una família monomarental degut al seu desconeixement sobre les lleis de família vigents a Catalunya i Espanya.
- El rol dels Consolats es força rellevant per a les dones llatines: caldria que tinguessin al dia la informació jurídica sobre estrangeria i que coneguessin els convenis vigents entre els països d'Amèrica Llatina i Espanya.
- Moltes dones encara en tenen fills/es menors residint al país d'origen i els hi envien remeses. Caldria un nou tractament fiscal de les remeses trameses als fills en origen per part de la Hisenda Pública espanyola.
- Els governs locals són cabdals per afavorir el creixement de xarxes de proximitat entre dones migrades i autòctones. Totes som veïnes.

- S'ha d'afavorir la participació política de les dones migrades, fer aliances estratègiques i donar-nos suport mutu entre associacions de dones.
- Cal utilitzar els mecanismes de participació i advocacia pública que ja existeixen i no posar el comptador a zero.
- Les dones migrades i les dones autòctones podem avançar plegades combinant esforç, talent i empatia.

4. ANNEXES

PONÈNCIA SRA. ROSARIO ZANABRIA

Miembro del Foro para la Integración Social de Inmigrantes
Miembro de la Federación Mundial de Instituciones de Peruanos "FEMIP" -Representante para España y Europa
Miembro Secretaría de Asociaciones Latinoamericanas en Valencia
Miembro de la Red Europea de Lucha contra el Racismo "ENAR"
Miembro de la Federación de Asociaciones Peruanas-FEDAP
Miembro de la Red de Asociaciones de Inmigrantes y Codesarrollo-REDCO
Miembro de la Federación de Asociaciones Latinoamericanas en Catalunya _FEDELATINA
Miembro de la Organización Mundial de la Comunidad Peruana en el Exterior _OMCPEX
Miembro del Lobby Europeo de Mujeres Migrantes _LOBBIEMM
Red Transnacional de Mujeres _NetWorkWoman
Miembro del Consejo de Víctimas de Delitos de Odio y Discriminación _COVIDOD_
Miembro de REDER

Diversidad, inmigración y ciudadanía

Diálogo intercultural entre mujeres de todos Los orígenes: evolucionando juntas

15 de Noviembre 2016.

ABSTRACT

El desarrollo del Proyecto pretende analizar los retos que las mujeres de todas y cada una de las culturas tenemos por delante a la vez que anticipar propuestas para **evolucionar juntas** y generar **mejoras multidireccionales** en la situación personal, familiar, jurídica, educativa, social y económica de todas las mujeres.

OBJETIVOS

Los objetivos del Seminario serán: 1) Caracterizar los retos y avances prioritarios para las mujeres de cultura latina, 2) Proponer las transformaciones legales, las políticas públicas y los servicios/espacios necesarios para el empoderamiento, la evolución intercultural y la participación activa de las mujeres latinas en la corriente principal de la sociedad, 3) Identificar los principales instrumentos aceleradores de los cambios, como son las redes colaborativas, comunicación inclusiva, formación, mentoring, abogacía, difusión de buenas prácticas.

EJES DE LA PONENCIA:

El transnacionalismo de la migración en perspectiva de género
Caracterización de la inmigración latinoamericana en España
Impacto de la Crisis en la migración femenina
Políticas y medidas de intervención para la integración de la migración femenina
Retos y oportunidades hacia una política de igualdad entre mujeres migrantes y autóctonas
Hoja de ruta para el diálogo intercultural: evolucionado juntas:

- Visibilización y reconocimiento de su contribución económica al desarrollo
- Ámbito Jurídico, DD-HH, Derechos Laborales y Cuidados
- Participación Política
- Lucha contra la Violencia de Género, la Trata y los Delitos de odio
- Trabajo en Red, fortalecimiento de la interlocución y la acción social
- Lucha contra la discriminación múltiple (Mujer, Migración y Trabajo)
- Buenas Prácticas para el Fortalecimiento del Liderazgo y Empoderamiento de la Mujer Latina
- Mentoring

Propuestas para una agenda común en la situación personal, familiar, jurídica, educativa, social y económica de las mujeres latinas.

PALABRAS CLAVE

MIGRACIÓN LATINA – DISCRIMINACIÓN – TRABAJO DOMESTICO – DERECHOS HUMANOS – CIUDADANIA – INTEGRACIÓN – PARTICIPACIÓN POLÍTICA – LIDERAZGO – EMPODERAMIENTO.

www.ari-peru.org / www.networkwoman.org
asociacion@ari-peru.org / info@networkwoman.org
Teléfono 00-34 911235527

Representación para Europa de la Federación Mundial de Instituciones Peruanas

PONÈNCIA SRA. CATALINA BAHAMON

DIÁLOGO INTERCULTURAL ENTRE MUJERES DE TODOS LOS ORÍGENES EVOLUCIONANDO JUNTAS.

Seminario de reflexión y diálogo entre mujeres de
cultura latina y mujeres autóctonas.

"La inmigración latinoamericana tiene cara de mujer"

Una descripción muy acertada en la que algunos sociólogos Españoles caracterizan al fenómeno migratorio latinoamericano que de inmediato nos acerca género femenino.

1960 y 1970

Flujos migratorios

Este flujo latinoamericano inicio su desembarco en la península en estas décadas con el contingente de exiliados políticos de las dictaduras en particular las del Cono sur. →

1996

La inmigración en España

Para este año representaba el 1,4%. Y en ese mismo año, los latinoamericanos constituían el 35,8% del total de población extranjera.

1980

Nuevo siglo

Entre los años ochenta y los comienzos del nuevo siglo, pasó de ser una inmigración de carácter político a una de índole económica, en la que las mujeres fueron protagonistas.

2007

Nuevos residentes

Ya en esta época el 10% de la población residente en el país era de origen extranjero

CARACTERÍSTICAS

Un número importante de esta población han sido tradicionalmente mujeres, quienes conforman una población joven, cuya edad promedio se estima en 36 años.

La mayoría ocupan empleos de baja calificación, aunque su nivel educativo sea competitivo.

“ Sin embargo, en los últimos 10 años, la inmigración latinoamericana ha experimentado una cierta movilidad laboral ascendente, las más recientes oleadas de latinoamericanos están conformadas por profesionales jóvenes.”

Hoy la sociedad de la que hacemos parte, nos plantea retos que debemos asumir para conseguir algo más que la estabilidad económica; por un lado debemos entender que ésta también es nuestra nación, entender nuestros derechos y practicar nuestros deberes; nuestro reto nativas y no nativas es construir puentes que generen equidad entre nosotras sin distinción del origen, generando esos espacios en los que sea posible el compartir y el trasladar las experiencias que vivimos, espacios en los que la participación de las organizaciones privadas y públicas en las que juegan un papel muy importante los consulados con una relación interparlamentaria donde el trabajo llegue a la base. Un mecanismo de comunicación efectivo que salga de nosotras mismas.

Nuestro gran reto como mujeres latinoamericanas es cambiar nuestra imagen y los prejuicios en los que cotidianamente se nos encasillan, desde nuestro entorno más cercano no olvidando nuestros proyectos y expectativas por qué no pensar en la participación política y comunitaria, participar es clave para poder hacer parte del cambio.

Catalina Bahamón Morales. Amigos MIRA España.
Delegada Internacional comité de Paz.

PONÈNCIA SRA. ELENA DUQUE

Actualmente en Cataluña contamos con diversas leyes que velan por la no discriminación por cuestiones de género. Leyes que son fruto en gran parte de la lucha del movimiento feminista y de los grupos LGTBI. Podemos mencionar entre ellas la reciente Ley de Igualdad (2015), la Ley contra la Violencia Machista (2008) así como la Ley contra la homofobia (2014). Sin embargo por un lado encontramos que hay elementos que aún no están incluidos en estas leyes y otros elementos que si bien están incluidos no se están llevando a término. Se plantearán algunos de estos elementos así como el papel clave de la educación en la superación de la discriminación de género.

